

Grönland: social dumpning och naturresurser

Uttalande antaget av NFS styrelse den 25 april 2013 Ilulissat, Grönland

Den nordiska arbetsmarknadsmodellen där arbetsmarknadens parter självständigt förhandlar fram löner och villkor genom kollektivavtal, är en av hörnstenarna i våra nordiska välfärdssamhällen. Tar vi bort en hörnsten, riskeras hela bygget. Därför är arbetet för att upprätthålla och värna om den nordiska arbetsmarknadsmodellens likabehandlingsprincip så avgörande. Grönland är en del av Norden, och också av den nordiska modellen.

Det är därför mycket anmärkningsvärt att Grönland, genom sin Storskalalag, är berett att frångå den nordiska arbetsmarknadsmodellen och medverka till social dumpning för att tillmötesgå utländska investerare. Det är djupt problematiskt att utländska företag som investerar i den grönländska utvinningsindustrin kan tillåtas att frångå grönländska kollektivavtal. Vi har förståelse för att Grönland är i behov av utländska investeringar och att utländsk arbetskraft kan behövas för etableringen av storskaliga utvinningsprojekt. Men arbetskraftens rörlighet får aldrig ske på bekostnad av arbetstagarnas rättigheter. Detta är ett allvarligt avsteg från den nordiska arbetsmarknadsmodellen, där villkoren på arbetsmarknaden avtalas mellan parterna.

De nordiska regeringarna, inklusive Grönlands landsstyre, måste ta vara på och utveckla våra samarbetstraditioner för att ytterligare förbättra arbetsmarknaden och stärka konkurrenskraften. Norden måste satsa på full sysselsättning, och motverka social dumpning. Samtidigt bör man eftersträva en hållbar tillväxt, ekonomiskt, socialt och ekologiskt.

Grönland har stora naturrikedomar, inte bara under jord, utan också ovan jord i form av en storslagen och unik natur. Nordens naturresursrikedomar och hur vi bäst framöver drar nytta av dem, borde diskuteras mer. Övergripande för alla dessa naturtillgångar är behovet av gemensamma nordiska naturresursstrategier. Miljöpåverkan i ett nordiskt land påverkar hela regionen. Gruvdriften, inte bara eventuella gruvor på Grönland utan i hela Norden, behöver hanteras i mer slutna kretslopp och får inte tillåtas läcka tungmetaller som förgiftar ekosystem och vårt värdefulla vatten.

Miljöhänsynen måste prioriteras. Särskilt vid utvinning i mycket känsliga områden, såsom Arktis. Med en gemensam naturresursstrategi för hela Norden, inklusive Grönland, kan vi värna om naturen samtidigt som vi drar nytta av våra naturresurser inom för naturen rimliga gränser. Med en gemensam strategi blir det också lättare för varje enskilt land, att stå emot påtryckningar från globala företag.

Den nordiska arbetsmarknadsmodellen med starka parter och flexibla kollektivavtal måste värnas och försvaras i hela Norden. Norden har också mycket att vinna på att gemensamt värna sina naturresurser. NFS vill därför uppmana Grönlands nyvalda landsstyre att alltid stå upp för den grönländska – och nordiska – arbetsmarknadsmodellen, samt att värna om Grönlands naturrikedomar.

Nordens Fackliga Samorganisation, NFS, är en samarbetsorganisation för fackliga centralorganisationer i Norden. NFS har sexton medlemsorganisationer bestående av Landsorganisationerna, Tjänstemannaorganisationerna och Akademikerorganisationerna i de nordiska länderna.

Därmed representerar NFS nästan 9 miljoner fackligt anslutna i de nordiska länderna och är Nordens största folkrörelse för ett hållbart arbetsliv.